

บันทึก

เรื่อง การโอนทรัพย์สินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อก ๑๔๐๑/๖๔๘๐ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า องค์การเหมืองแร่ได้ตั้งขึ้นตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ สังกัดกรมโลหกิจหรือกรมทรัพยากรธรณีในปัจจุบัน ไม่มีฐานะ เป็นนิติบุคคล ต่อมาองค์การเหมืองแร่ได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ระหว่างที่ยัง ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลนี้ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินไว้หลายแปลงโดยใช้เงินของศูนย์อุตสาหกรรม เหมืองแร่ แต่เนื่องจากไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลจึงได้ลงชื่อกรมทรัพยากรธรณีเป็นผู้ซื้อและผู้ถือ กรรมสิทธิ์แทน ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ องค์การเหมือง แร่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมาตรา ๘^๑ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้กรมทรัพยากร ธรณีดำเนินการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ให้แก่องค์การเหมืองแร่ แต่ปรากฏว่ายังมีที่ดินอีก หลายแปลงที่ยังมิได้เปลี่ยนชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทะเบียนของทางราชการจากกรมทรัพยากร ธรณีมาเป็นองค์การเหมืองแร่ และคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีองค์การเหมืองแร่ได้ประชุมและ พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ที่ดินที่จัดซื้อมานั้นได้จัดซื้อมาเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำเหมือง แม้ว่า จะซื้อในนามกรมทรัพยากรธรณีแต่ก็ใช้เงินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่โดยตรง กรม ทรัพยากรธรณีไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ คงเป็นแต่เพียงผู้ถือแทนเท่านั้น จึงขอที่กรมทรัพยากร ธรณีจะได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวให้เป็นชื่อขององค์การเหมืองแร่ เสียให้ถูกต้องตามแบบพิธีการของทางราชการและกฎหมายเพื่อจำหน่ายจ่ายโอนให้แล้วเสร็จไป โดยเร็ว แต่ได้มีคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีบางท่านมีความเห็นว่า ควรนำเรื่องนี้หารือกรมธนารักษ์ ก่อนว่าการจะโอนที่ดินดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การเหมืองแร่จะขัดกับพระราชบัญญัติที่ราช พัตศ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่กำหนดว่าที่ดินใดๆ ที่เป็นของหน่วยราชการต่างๆ ต้องขึ้นทะเบียนเป็น ที่ดินราชพัสดุทั้งหมดหรือไม่ จึงได้หารือกรมธนารักษ์

กรมธนารักษ์ได้พิจารณาแล้วมีหนังสือตอบว่า

๑. ก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ ศูนย์ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จึงไม่อาจมีสิทธิและหน้าที่ที่จะ มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดใช้สิทธิและหน้าที่แทนได้ ดังนั้น การถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

^๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐

มาตรา ๘ ให้กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ให้แก่ อ.ร.

(น.ส.๓ก.) ที่ศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ซื้อไว้ในนามของกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม จึงมิได้เป็นการถือกรรมสิทธิ์แทนศูนย์ฯ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่จึงเป็นของกรมทรัพยากรธรณีและหากเป็นอสังหาริมทรัพย์ก็เป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

๒. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้บัญญัติว่า “ให้กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิหนี้ และความรับผิดชอบของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ให้แก่องค์การเหมืองแร่” แต่โดยที่ที่ดินดังกล่าวเป็นของกรมทรัพยากรธรณี มิใช่เป็นกรรมสิทธิ์ของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ดังนั้น จึงไม่ต้องโอนไปเป็นขององค์การเหมืองแร่แต่อย่างใด

คณะกรรมการผู้ชำระบัญชีองค์การเหมืองแร่พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกรมธนารักษ์ เพราะตามความเห็นข้อ ๑ แสดงชัดว่าศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ไม่ได้เป็นนิติบุคคลก็ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่ได้ตามกฎหมาย เมื่อถือไม่ได้ก็ต้องให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ถือแทน การถือแทนไม่ได้แสดงความเป็นเจ้าของตามความเป็นจริง หากกรณีเป็นดังเช่นความเห็นของกรมธนารักษ์ก็ไม่มีผลจำเป็นต้องตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ ขึ้นไว้และตามความเห็นข้อ ๒ อ่านในเครื่องหมายคำพูดจะได้ความว่า ให้กรมทรัพยากรธรณีโอนทรัพย์สินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ให้แก่องค์การเหมืองแร่ และยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า แต่โดยที่ที่ดินดังกล่าวเป็นของกรมทรัพยากรธรณีมิใช่เป็นกรรมสิทธิ์ของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ดังนั้น จึงไม่ต้องโอนไปเป็นขององค์การเหมืองแร่แต่อย่างใดคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีองค์การเหมืองแร่เห็นว่า ข้อความเหล่านี้มีความเห็นขัดแย้งกันเอง และเห็นว่าไม่ใช่ที่ดินราชพัสดุ สมควรที่จะส่งเรื่องนี้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทรัพยากรธรณี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) และผู้แทนคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีองค์การเหมืองแร่แล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การเหมืองแร่ได้ถูกยุบเลิกแล้วโดยพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๒๘^๓ แต่มาตรา

^๒ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๔ ที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

(๒) อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและองค์การปกครองท้องถิ่นไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

^๓ พระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ.

๔^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้ถือว่าองค์การเหมืองแร่ยังคงตั้งอยู่ตราบเท่าเวลาที่เป็นเพื่อการชำระบัญชี ซึ่งปัจจุบันการชำระบัญชีกิจการขององค์การเหมืองแร่ยังไม่แล้วเสร็จ ในการชำระบัญชีปรากฏว่า องค์การเหมืองแร่มีหนี้สินที่จะต้องชำระจำนวนหนึ่ง และองค์การเหมืองแร่ก็มีทรัพย์สินอื่นเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้โดยไม่มีหนี้สินที่จะต้องขายที่ดินเพื่อการชำระหนี้ แต่เหตุผลที่องค์การเหมืองแร่ต้องการที่จะขายที่ดินที่ซื้อมาโดยใช้เงินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งมีชื่อกรมทรัพยากรธรณีในเอกสารสิทธิ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๘ ก่อนการจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ขึ้น ก็เพราะที่ดินดังกล่าวมีความจำเป็นต้องใช้ต่อเนื่องกับการทำเหมืองแร่ตามประทานบัตรขององค์การเหมืองแร่กล่าวคือ ที่ดินดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เป็นพื้นที่สำหรับทิ้งมูลดินทรายและน้ำขุ่นข้นอันเกิดจากการทำเหมือง และหากไม่ขายที่ดินนั้นพร้อมกับการโอนประทานบัตร ผู้รับโอนก็จะไม่สามารถดำเนินกิจการเหมืองแร่ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยแร่ได้เพราะไม่มีพื้นที่ทิ้งมูลดินทรายและน้ำขุ่นข้น ดังนั้น องค์การเหมืองแร่จึงประสงค์ให้กรมทรัพยากรธรณีโอนที่ดินเฉพาะที่จำเป็นจะต้องขายให้แก่ผู้รับโอนประทานบัตร ซึ่งมีจำนวน ๔๐ แปลง ที่ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่ องค์การเหมืองแร่ เพื่อองค์การเหมืองแร่จะได้ขายที่ดินให้แก่ผู้ที่จะรับโอนประทานบัตร และคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีก็จะได้ดำเนินการชำระบัญชีขององค์การเหมืองแร่ให้แล้วเสร็จต่อไป

สำหรับการประเมินการโอนที่ดินตามกรณีนี้ กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๗ เห็นว่า ก่อนมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น ศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นหน่วยงานธุรกิจของกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม แต่มีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในการดำเนินกิจการเหมืองแร่ของศูนย์ฯ ได้ใช้เงินของศูนย์ฯ ซื้อที่ดินมาเพื่อใช้ในการกิจการดังกล่าว เมื่อกิจการของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่เปลี่ยนเจ้าของมาเป็นองค์การเหมืองแร่ซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างหากจากกรมทรัพยากรธรณี มาตรา ๘^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ฯ จึงบัญญัติให้กรมทรัพยากรธรณีดำเนินการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ให้แก่องค์การเหมืองแร่ ซึ่งย่อมหมายความว่าให้โอนกิจการทำเหมืองแร่รวมทั้งบรรดาทรัพย์สิน หนี้ และความรับผิด อันเกิดขึ้นหรือได้มาจากกิจการดังกล่าวทั้งหมดให้แก่เจ้าของคนใหม่ เมื่อกรมทรัพยากรธรณีมีความผูกพันต้องโอนกิจการทำเหมืองแร่ให้แก่องค์การเหมืองแร่ จึงต้องโอนบรรดาทรัพย์สินและหนี้ของศูนย์ฯ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ฯ ใช้บังคับ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จะโอนแต่กิจการ หนี้ และความรับผิดแต่ไม่โอนทรัพย์สินไปด้วย

๒๕๒๘

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐

๔ พระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ.

๒๕๒๘

มาตรา ๔ องค์การเหมืองแร่ซึ่งได้ยกเลิกตามความในมาตรา ๓ ให้พึงถือว่ายังคงตั้งอยู่ตราบเท่าเวลาที่เป็นเพื่อการชำระบัญชี

๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

การจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ตามพระราชกฤษฎีกาย่อมไม่สามารถบรรลุผล กรมทรัพยากรธรณีต้องโอนอสังหาริมทรัพย์ สงาริมทรัพย์และสิทธิไปด้วย ดังนั้น แม้ว่าที่ดินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่จะถือว่าเป็นของกรมทรัพยากรธรณีและเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๕^๖ หรือมาตรา ๑๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ เพราะเหตุที่กระทรวง ทบวง กรม ได้ที่ดินนั้นมาก็ตาม กระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุนั้นมีฐานะเป็นผู้สืบทอดสิทธิของกรมทรัพยากรธรณีและมีหน้าที่ต้องโอนทรัพย์สินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาที่กล่าวข้างต้นด้วย

อย่างไรก็ตาม กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ เห็นว่า เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่แล้ว และมาตรา ๖^๘ แห่งพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ ได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีทางหุ้นส่วนและบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งหมายความว่า อำนาจของคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีองค์การเหมืองแร่ในการจัดการทรัพย์สินขององค์การเหมืองแร่จึงมีอยู่เพียงเท่าที่จำเป็นต่อการชำระบัญชีเท่านั้น การเรียกร้องขอให้กรมทรัพยากรธรณีโอนที่ดินให้แก่องค์การเหมืองแร่จึงเรียกร้องได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นจะต้องนำไปขายพร้อมกับการโอนปรธานบัตรเพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ขององค์การเหมืองแร่ เพราะทรัพย์สินที่คงเหลือหลังจากการชำระบัญชีนั้นจะต้องโอนให้แก่กระทรวงอุตสาหกรรมตามมาตรา ๘ (๒)^๙ แห่งพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่อยู่แล้ว กรมทรัพยากรธรณีจึงชอบที่จะดำเนินการโอนที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ซึ่งเป็นที่ดินที่

^๖ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมใดได้มาโดยการเวนคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่น ให้กระทรวงการคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ ยกเว้นที่ดินที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

^๗ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๑๑ บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมใดได้มาโดยกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือโดยการแลกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์กับเอกชน หรือโดยประการอื่น ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของกระทรวงการคลัง

^๘ พระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๖ ให้นำบทบัญญัติหมวด ๕ ลักษณะ ๒๒ ในบรรพ ๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีขององค์การเหมืองแร่โดยอนุโลม

^๙ พระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๘ เมื่อเสร็จการชำระบัญชีแล้ว ให้คณะกรรมการผู้ชำระบัญชีปฏิบัติดังนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) จัดโอนทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ให้แก่กระทรวงอุตสาหกรรมโดยมิชักช้าภายในวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี

จำเป็นต่อการทำเหมืองแร่ให้แก่องค์การเหมืองแร่ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
องค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐

เนื่องจากปัญหาในทำนองเดียวกันนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่าง
กฎหมาย คณะที่ ๕) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในโฉนด
ที่ดินของกระทรวงการคลังในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (การโอน
ทรัพย์สินของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกิน
แบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗)^{๙๐} ในประเด็นการโอนที่ดินของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
กระทรวงการคลัง ไปเป็นของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ว่า “ที่ดินนั้นได้มาโดยการใช้จ่ายจากเงินกองทุนของสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาลกระทรวงการคลัง แต่ในขณะนั้นสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นหน่วยงาน
ของกระทรวงการคลัง ยังไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่ดินดังกล่าวจึงไม่โอนไปเป็นของสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาล ดังนั้น เมื่อมีพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ใช้
บังคับโดยมาตรา ๘^{๙๑} บัญญัติให้โอนทรัพย์สินของสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล
กระทรวงการคลัง ไปเป็นของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งเป็นนิติบุคคลต่างหากจาก
กระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่ดินทั้งสองแปลงนี้จึงไม่โอนไปเป็นของสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาลตามนัยมาตรา ๘ เพราะที่ดินดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุ มิใช่ทรัพย์สินของ
สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกระทรวงการคลัง”

โดยที่ความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ แตกต่างไปจากความเห็น
ของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ ในประเด็นการโอนที่ดินของหน่วยงานธุรกิจของรัฐอย่าง
เดียวกัน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๔ (๑)^{๙๒} แห่งระเบียบ
คณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการ

^{๙๐} บันทึก เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินของกระทรวงการคลังใน
ส่วนที่เกี่ยวกับกิจการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (การโอนทรัพย์สินของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตาม
มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาที่ สร.๐๖๐๑/๒๒๓๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๒๕ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๙๑} พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๘ ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานสลากกิน
แบ่งรัฐบาล กระทรวงการคลัง ไปเป็นของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๙๒} ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.
๒๕๒๒

ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการ
ร่างกฎหมายได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ความเห็นของกรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งแตกต่างไปจากความเห็นของ
กรรมการร่างกฎหมายคณะอื่น หรือคำวินิจฉัยของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่เคยมีมาแล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมทรัพยากรธรณี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) และผู้แทนคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีองค์การเหมืองแร่แล้ว เห็นว่า ในการพิจารณาปัญหานี้ ประเด็นที่จะต้องพิจารณามีเพียงว่ากรมทรัพยากรธรณีจะต้องโอนที่ดินซึ่งได้มาโดยการซื้อของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ไปเป็นขององค์การเหมืองแร่ตามมาตรา ๘^{๑๓} แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณาแล้วเห็นว่า ศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นหน่วยงานซึ่งมิได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เมื่อศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ซื้อที่ดินมาจึงต้องให้กรมทรัพยากรธรณีเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินแทนต่อมา กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิด ของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่โอนไปเป็นขององค์การเหมืองแร่ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวบัญญัติให้กรมทรัพยากรธรณีดำเนินการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ให้แก่องค์การเหมืองแร่ ดังนั้น กรมทรัพยากรธรณีจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการโอนกิจการ ฯลฯ ของศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่รวมทั้งที่ดินที่เป็นปัญหานี้ให้แก่องค์การเหมืองแร่ แม้ว่ากรมทรัพยากรธรณีจะเป็นผู้มีชื่อใน น.ส.๓ ซึ่งเป็นผลให้ที่ดินดังกล่าวตกเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๕^{๑๔} หรือมาตรา ๑๑^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ก็ตาม กระทรวงการคลังในฐานะผู้สืบทอดสิทธิของกรมทรัพยากรธรณีย่อมมีหน้าที่ต้องโอนที่ดินนั้นให้แก่องค์การเหมืองแร่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) จึงเห็นด้วยกับความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗ ที่ว่ากรมทรัพยากรธรณีจะต้องดำเนินการโอนที่ดินเป็นปัญหานี้ให้แก่องค์การเหมืองแร่ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๒๐

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๖)

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๓๓